

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 11Co/34/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217698
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Vargová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4312217698.4

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dariny Vargovej a členiek senátu JUDr. Marty Molnárovej a JUDr. Evy Šiškovéj, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingova 4, Bratislava, proti žalovanému: Slovenská republika, v jej mene Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, v konaní o odvolaní žalobcu zo dňa 07. 04. 2015 proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 17. 03. 2015 č. k. 14C/352/2012-95, o odvolaní žalobcu zo dňa 04. 06. 2015 proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 23. 04. 2015 č. k. 14C/352/2012-134 a o odvolaní žalobcu 07. 04. 2015 proti výzve Okresného súdu Nitra zo dňa 17. 03. 2015 v konaní pod sp. zn. 14C/352/2012, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zo dňa 17. 03. 2015 č. k. 14C/352/2012-95 p o t v r d z u j e .

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zo dňa 23. 04. 2015 č. k. 14C/352/2012-134 p o t v r d z u j e .

Žalovanému odvolací súd priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zo dňa 17. 03. 2015 č. k. 14C/352/2012-95 uložil žalobcovi povinnosť, aby v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia zaplatil súdny poplatok za odvolanie proti rozsudku v sume 20,- eur podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý je prílohou k zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov. Svoje uznesenie súd prvej inštancie odôvodnil citáciou, resp. poukazom na ust. § 1 ods. 1, § 2 ods. 1 písm. a/, ods. 4, § 3, § 5 ods. 1 písm. a/, § 6 ods. 1, 2, § 7 ods. 10, 8 ods. 4, § 9 ods. 1, 2, 7 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov a položkou č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý je prílohou k vyššie citovanému zákonu.

2. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu v zákonom stanovenej lehote odvolanie.

3. Namietal, že napadnuté uznesenie neobsahuje odôvodnenie, ani žiadne skutkové a právne dôvody, ktoré viedli súd k jeho vydaniu. Nedostatok odôvodnenia ako dôvod zrušenia uznesenia o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolanie podľa položky 7a konštatoval v množstve vecí i Krajský súd v Žiline (napr. uznesenie zo dňa 30. 07. 2013 v konaní pod sp. zn. 8Co 295/2013).

4. Uviedol, že podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu

podlieha len podanie žaloby na náhradu škody, ale nie ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie a pod., ako je tomu pri položke 1 Sadzobníka súdnych poplatkov. Konštatoval, že podal odvolanie proti rozsudku a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku, preto žalobca nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie.

5. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 03. 2007 v konaní pod sp. zn. 4 Cdo 39/2007, v zmysle ktorého „za súdne konania, ktoré nie sú uvedené v Prílohe zákona č. 71/1992 Zb. (Sadzobník súdnych poplatkov) sa súdne poplatky nevyberajú; v takomto prípade poplatková povinnosť nevzniká a analogické určenie výšky súdneho poplatku neprichádza do úvahy“.

6. V prílohe zák. č. 71/1992 Zb. (Sadzobník súdnych poplatkov) nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a poplatková povinnosť mu bola uložená v rozpore so zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov v prípade, keď ju nemal. Ďalej uviedol, že použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku vzhľadom na čl. 59 ods. 2 Ústavy SR vylúčené.

7. Ak je účastníkovi konania v rozpore s vyššie citovaným zákonom ukladaná poplatková povinnosť tam, kde ju nemá, predstavuje takýto zásah zo strany štátu spravidla i zásah do jeho základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ale rovnako tak porušenie čl. 12 ods. 1, no najmä čl. 13 ods. 1 písm. a/ Ústavy SR, podľa ktorého povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd.

8. Ďalej žalobca v podanom odvolaní poukázal na ust. § 18ca zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. 09. 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. 09. 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. 09. 2012. V danom prípade bola žaloba podaná pred 01. 10. 2012, konanie sa teda začalo pred účinnosťou zák. č. 286/2012 Z. z. (ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony), a preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30. 09. 2012. Podľa ust. § 4 ods. 1, písm. k/ zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov platom do 30. 09. 2012 bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené.

9. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 30. 06. 2008 v konaní pod sp. zn. 5 M Cdo 14/2007, v ktorom bol vyslovený názor, že spoplatnenie procesného úkonu sa musí riadiť časom začatia konania a v prípade, ak prichádza do úvahy zužujúci i rozširujúci výklad, treba uprednostniť vždy ten výklad, ktorý je na prospech poplatníka. S týmto názorom podľa žalobcu korešponduje i názor vyslovený v uznesení Najvyššieho súdu SR zo dňa 10. 08. 2011 v konaní pod sp. zn. 6 M Cdo 2/2011, v zmysle ktorého bolo súdne konanie v čase začatia konania o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom oslobodené od súdnych poplatkov, pričom išlo o vecné oslobodenie, ktoré vyplývalo priamo zo zákona, a teda konanie bolo od poplatkovej povinnosti oslobodené celé. Za žiadny procesný úkon urobený v tomto konaní sa potom neplatí poplatok. Tento záver potvrdzujú i rozhodnutia vydané Okresným súdom Komárno a Okresným súdom Rimavská Sobota, ktoré pristúpili k zrušeniu uznesení o uložení povinnosti zaplatiť súdy poplatok za podané odvolanie podľa položky 7a (uznesenie Okresného súdu Komárno zo dňa 16. 10. 2013 v konaní pod sp. zn. 8C 842/2012 a uznesenie Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 03. 01. 2014 v konaní pod sp. zn. 16C/174/2012).

10. Na podporu vyššie uvedeného záveru navrhovateľ poukázal na časť zápisnice z rokovania občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktoré sa konalo dňa 27. 11. 2013, na ktorom sa preberala i otázka vzniku poplatkovej povinnosti podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu k zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov.

11. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalobca navrhol, aby súd prvej inštancie jeho odvolaniu v celom rozsahu vyhovel a svoje odvolaním napadnuté uznesenie zrušil bez náhrady a v prípade, ak tento postup

súd prvej inštancie nevyužije, žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie/výzvu v celom rozsahu zrušil bez náhrady.

12. Druhým napadnutým uznesením zo dňa 23. 04. 2015 č. k. 14C/352/2012-134 súd prvej inštancie zastavil dovolacie konanie o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 04. 02. 2015 č. k. 1Co/1/2014-64 pre nezaplatenie súdneho poplatku za podané dovolanie, pričom o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil citáciou ustanovení § 2 ods. 1, písm. a/, § 5 ods. 1 písm. a/, § 6 ods. 2, § 10 ods. 1, § 18ca zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov a položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý je prílohou k vyššie citovanému zákonu. Uviedol, že žalobca podal dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 04. 02. 2015 pod č. k. 1Co/1/2014-64, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok Okresného súdu Nitra zo dňa 02. 12. 2013 č. k. 14C/352/2012-41. Následne súd prvej inštancie výzvou zo dňa 17. 03. 2015 vyzval žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý je prílohou k zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov za podanie dovolania v sume 40,- eur v lehote 10 dní odo dňa doručenia výzvy, ktorá bola doručená právnomu zástupcovi žalobcu dňa 31. 03. 2015. O následkoch nezaplatenia súdneho poplatku bol žalobca poučený, teda bol poučený o tom, že ak nebude súdny poplatok v určenej dobe zaplatený v správnej výške, súd konanie zastaví. Nakoľko žalobca súdny poplatok za dovolanie nezaplatil v určenej lehote, súd prvej inštancie konanie v zmysle ust. § 10 ods. 1 vyššie citovaného zákona zastavil.

13. Žalobca súdny poplatok za dovolanie nezaplatil a proti predmetnej výzve podal odvolanie, v ktorom uviedol, že napadnuté uznesenie neobsahuje odôvodnenie, teda žiadne skutkové a právne dôvody. Tvrdil, že v zmysle položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý je prílohou k vyššie citovanému zákonu sa poplatok vyrubuje za návrh na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným postupom orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, teda spoplatneniu podlieha len podanie návrhu na náhradu škody. Poukázal i na ust. § 18ca zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého sa z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. 09. 2012 vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. 09. 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. 09. 2012, pričom žaloba bola podaná pred 01. 10. 2012, teda konanie sa začalo pred účinnosťou zák. č. 286/2012 Z. z.

14. Súd prvej inštancie v ďalšej časti odôvodnenia svojho uznesenia zo dňa 23. 04. 2015 uviedol, že nebolo jeho povinnosťou odôvodňovať výzvu, ktorou žalobcu vyzval na zaplatenie súdneho poplatku 40,- eur (t.j. dvojnásobok poplatku 20,- eur zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom) za dovolanie podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, nakoľko sa nejedná o uznesenie a proti výzve nie je možné podať ani odvolanie. Poplatková povinnosť vznikla žalobcovi podaním dovolania, a to podľa ust. § 5 ods. 1, písm. a/ zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov v sume stanovenej v ust. § 6 ods. 2 tohto zákona, nakoľko dovolacie konanie je samostatným konaním, ktoré sa v predmetnej veci začalo 04. 03. 2015 a nie je možné naň aplikovať ust. § 4 ods. 1, písm. k/ zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis registra trestov v znení neskorších predpisov platom do 30. 09. 2012, ktoré bolo od 01. 10. 2012 zrušené. Z poplatkovej povinnosti nemôžu byť vyňaté konania začaté po 01. 10. 2012, a to s poukazom na ust. § 18ca vyššie citovaného zákona, v zmysle ktorého z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. 09. 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. 09. 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. 09. 2012.

15. Žalobca teda v lehote určenej súdom súdny poplatok za dovolanie na základe výzvy súdu nezaplatil, pričom bol poučený o následkoch nezaplatenia súdneho poplatku spočívajúcich v zastavení dovolacieho konania. Z uvedených dôvodov potom súd prvej inštancie dovolacie konanie zastavil v zmysle ust. § 10 ods. 1 veta prvá zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov.

16. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ust. § 146 ods. 1 písm. c/ OSP v znení účinnom do 30. 06. 2016 tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

17. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Uviedol, že podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok

vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody, ale nie ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie a pod., ako je tomu pri položke 1 Sadzobníka súdnych poplatkov.

18. Konštatoval, že podal dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku, preto žalobca nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané dovolanie. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 03. 2007 v konaní pod sp. zn. 4 Cdo 39/2007, v zmysle ktorého „za súdne konania, ktoré nie sú uvedené v Prílohe zákona č. 71/1992 Zb. (Sadzobník súdnych poplatkov) sa súdne poplatky nevyberajú; v takomto prípade poplatková povinnosť nevzniká a analogické určenie výšky súdneho poplatku neprichádza do úvahy“.

19. Zdôraznil, že v prílohe zák. č. 71/1992 Zb. (Sadzobník súdnych poplatkov) nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie dovolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Namietal, že poplatková povinnosť mu bola uložená v rozpore so zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov v prípade, keď ju nemal.

20. Ďalej uviedol, že použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku vzhľadom na čl. 59 ods. 2 Ústavy SR vylúčené. Ak je účastníkovi konania v rozpore s vyššie citovaným zákonom ukladaná poplatková povinnosť tam, kde ju nemá, predstavuje takýto zásah zo strany štátu spravidla i zásah do jeho základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ale rovnako tak porušenie čl. 12 ods. 1, no najmä čl. 13 ods. 1 písm. a/ Ústavy SR, podľa ktorého povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd.

21. Ďalej žalobca v podanom odvolaní poukázal na ust. § 18ca zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. 09. 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. 09. 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. 09. 2012. V danom prípade bola žaloba podaná pred 01. 10. 2012, konanie sa teda začalo pred účinnosťou zák. č. 286/2012 Z. z. (ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony), a preto je nutné v súvislosti s podaným dovolaním aplikovať právny stav platný do 30. 09. 2012. Podľa ust. § 4 ods. 1, písm. k/ zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov platnom do 30. 09. 2012 bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. Zároveň poukázal na to, že Okresný súd Komárno pristúpil k zrušeniu uznesení o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie podľa položky 7a (uznesenie zo dňa 16. 10. 2013 v konaní pod sp. zn. 8C 842/2012). Neexistuje teda legálna povinnosť žalobcu zaplatiť súdny poplatok za podané dovolanie, a preto nemôže existovať ani dôvod na zastavenie konania pre nesplnenie neexistujúcej povinnosti zaplatiť súdny poplatok.

22. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie o zastavení konania zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie.

23. Žalovaný sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

24. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (ust. § 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok - ďalej len „CSP“), viazaný rozsahom odvolaní žalobcu, odvolacími dôvodmi, ako i zisteným skutkovým stavom (ust. § 379, § 380 ods. 1, 2, § 383 CSP) prejednal obe podané odvolania proti uzneseniam súdu prvej inštancie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (ust. § 385 ods. 1 CSP), pričom dospel k záveru, že odvolania žalobcu nie sú dôvodné, a preto obe napadnuté uznesenia súdu prvej inštancie, t. j. uznesenie zo dňa 17. 03. 2015 (uloženie povinnosti zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie) a uznesenie zo dňa 23. 04. 2015 (zastavenie konania o dovolaní) podľa ust. § 387 ods. 1, 3 CSP potvrdil ako vo výroku vecne správne, pričom sa vysporiadal i s tvrdeniami žalobcu v podaných odvolaniach.

25. Podľa § 1 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov účinnom od 01. 10. 2012 do 31. 12. 2015, súdne poplatky (ďalej len "poplatky") sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len "poplatkový úkon") uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len "sadzobník"), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a/, ods. 4 veta prvá, vyššie citovaného zákona, poplatníkom je:
a/ navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu,
V odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a/ vyššie citovaného zákona, poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 1 veta prvá, ods. 2 vyššie citovaného zákona, sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku (ďalej len "percentná sadzba") alebo pevnou sumou.
Ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Podľa § 8 ods. 1, 4 vyššie citovaného zákona, poplatok za podanie návrhu alebo žiadosti, poplatok za uplatnenie námietky zaujatosti v konkurznom konaní alebo reštrukturalizačnom konaní podľa osobitného predpisu a poplatok za konanie o dedičstve je splatný vznikom poplatkovej povinnosti.
Ostatné poplatky sú splatné do troch dní po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa uložila povinnosť zaplatiť poplatok, alebo ktorým sa schválil zmier.

Podľa § 10 ods. 1, veta prvá a druhá, vyššie citovaného zákona, ak nebol zaplatený poplatok splatný podaním návrhu na začatie konania alebo dovolania, prvostupňový súd vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote, ktorú určí spravidla v lehote desiatich dní od doručenia výzvy; ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, súd konanie zastaví. O následkoch nezaplatenia poplatku musí byť poplatník vo výzve poučený.

Podľa § 17 ods. 2 vyššie citovaného zákona, poplatok za odvolanie a dovolanie podané po nadobudnutí účinnosti tohto zákona sa vyrubuje vo výške určenej týmto zákonom.

Podľa § 18ca vyššie citovaného zákona (prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. októbra 2012), z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

26. Podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý je prílohou k vyššie citovanému zákonu, zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom 20 eur.

27. Podľa § 18e zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov účinnom od 01. 01. 2016 (prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. januára 2016), z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté a právoplatne neskončené do 31. decembra 2015 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 31. decembra 2015, i keď sa stanú splatnými po 31. decembri 2015.

28. Podľa § 14 ods. 1 vyššie citovaného zákona, v znení neskorších predpisov účinnom od 01. 07. 2016, ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie vo veciach poplatkov sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku.

29. Podľa § 470 ods. 2 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

30. Žalobca v podanom odvolaní zo dňa 07. 04. 2015 (proti uzneseniu o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolanie proti rozsudku - odvolacie konanie sa vedie na odvolacom súde pod

sp. zn. 11Co/34/2016) a v odvolaní zo dňa 04. 06. 2015 (proti uzneseniu o zastavení dovolacieho konania - odvolacie konanie sa vedie na odvolacom súde pod sp. zn. 11Co/35/2016) používa v podstate argumentáciu spočívajúcu v tom, že nemá povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podanie odvolania ani dovolania, nakoľko samotné konanie v predmetnej veci, v ktorom sa domáhal od žalovaného náhrady škody a nemajetkovej ujmy sa začalo pred 01. 10. 2012, kedy podal na súd žalobu a v tom čase s poukazom na ust. § 4 ods. 1, písm. k/ zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov bolo konanie o náhrade škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom oslobodené od súdnych poplatkov. S poukazom na uvedené potom i argumentácia odvolacieho súdu bude spočívať na rovnakých právnych základoch a dôvodoch.

31. Účelom súdnych poplatkov je aspoň čiastočná úhrada nákladov spojených so súdnym konaním zo strany účastníkov konania. Poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa Sadzobníka súdnych poplatkov ustanovený poplatok z návrhu, odvolania alebo dovolania, pričom v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie vo veci samej a poplatok sa vyberá podľa rovnakej sadzby ako v prvostupňovom konaní za podanie žaloby. Poplatková povinnosť vzniká už podaním odvolania. Súd prvej inštancie v predmetnej veci správne postupoval, keď žalobcovi uznesením zo dňa 17. 03. 2015 uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok v sume 20,- eur podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu k zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov za podanie odvolania zo dňa 19. 12. 2013 proti rozsudku súdu prvej inštancie zo dňa 02. 12. 2013 č. k. 14C/352/2012-41.

32. Rovnako správne postupoval súd prvej inštancie i v prípade vyrubenia súdneho poplatku za dovolanie v sume 40,-eur, nakoľko poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v Sadzobníku súdnych poplatkov, a to s poukazom na ust. § 6 od. 2 vyššie citovaného zákona.

33. Na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia a k tvrdeniam žalobcu v podanom odvolaní zo dňa 07. 04. 2015 proti uzneseniu súdu prvej inštancie zo dňa 17. 03. 2015 (uloženie povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolanie) a v odvolaní zo dňa 04. 06. 2015 proti uzneseniu súdu prvej inštancie zo dňa 23. 04. 2015 (zastavenie dovolacieho konania) odvolací súd uvádza, že do 30. 09. 2012 bolo súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom oslobodené od súdneho poplatku podľa ust. § 4 ods. 1 písm. k/ vyššie citovaného zákona. Od 01. 10. 2012 bolo toto ustanovenie (§ 4 ods. 1, písm. k/) zrušené. Keďže odvolacie konanie sa v predmetnej veci začalo podaním odvolania (zo dňa 19. 12. 2013), ktoré bolo doručené súdu prvej inštancie dňa 27. 12. 2013 a dovolacie konanie sa začalo podaním dovolania (zo dňa 02. 03. 2015), ktoré bolo doručené súdu prvej inštancie dňa 03. 03. 2015, nemožno na odvolacie ani dovolacie konanie aplikovať ust. § 4 ods. 1 písm. k/ vyššie citovaného zákona v znení účinnom do 30. 09. 2012 (v zmysle prechodného ustanovenia § 18ca zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov), ale je potrebné aplikovať ustanovenia zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení účinnom v čase začatia odvolacieho a dovolacieho konania.

34. V zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR v konaní pod sp. zn. 8 Sžf 37/2010 „tak ako poplatková pohľadávka vzniká podaním návrhu a je zročná zároveň týmto okamihom, je aj poplatok z odvolania vo veci samej zročný okamihom, keď bolo toto odvolanie podané. Súd môže súdny poplatok vyrubiť a vymáhať až po vzniku poplatkovej povinnosti.“

35. Povinnosťou žalobcu bolo teda zaplatiť súdny poplatok pri podaní odvolania vo veci samej, ale nakoľko tak žalobca neurobil, súd mu poplatkovú povinnosť uložil uznesením a tento súdny poplatok sa bude vymáhať v prípade, ak ho žalobca nezaplatí dobrovoľne.

36. Rovnako tak bolo jeho povinnosťou zaplatiť súdny poplatok za podanie dovolania v sume 40,- eur, ale nakoľko tak neurobil, súd ho správne vyzval na jeho zaplatenie vo forme výzvy zo dňa 17. 03. 2015 s poučením, že pokiaľ súdny poplatok za dovolanie nezaplatí, súd dovolacie konanie zastaví.

37. Súd teda konal na základe zákona a v súlade s ním a v žiadnom prípade nerozširoval okruh úkonov podliehajúcich poplatkovej povinnosti, ako to tvrdil žalobca v podaných odvolaniach. Podľa položky

7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa súdny poplatok vyberá zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, pričom ak poplatkovej povinnosti podlieha podanie žaloby, podlieha jej i podanie odvolania, resp. dovolania. V prípade, ak by zákonodarca mienil nespoplatniť odvolacie, resp. dovolacie konanie vo veciach týchto žalôb, bol by to v predmetnom zákone i upravil, napr. ako pri položke 13 Sadzobníka súdnych poplatkov, ku ktorej prislúcha poznámka, že v odvolacom konaní sa poplatky podľa tejto položky nevyberajú.

38. V predmetnej veci teda súd prvej inštancie postupoval správne podľa ust. § 5 ods. 1 písm. a/ a ust. § 6 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov a podľa poznámky č. 3 k položke 1 Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý je prílohou k vyššie citovanému zákonu, v zmysle ktorej sa poplatky podľa rovnakej sadzby platia i v odvolacom konaní vo veci samej. Z vyššie uvedenej poznámky je zrejmé, že súdny poplatok sa vyrubuje nielen za samotnú žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, ale i za ďalšie úkony, vrátane podaného odvolania a dovolania.

39. Zo žiadneho ustanovenia vyššie citovaného zákona nemožno vyvodiť záver, že súdny poplatok sa platí len za samotné podanie žaloby tak, ako na to poukazuje žalobca v podaných odvolaniach. Zo strany okresného súdu nedošlo k svojvoľnému rozširovaniu okruhu úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku a rozhodnutie Najvyššieho súdu SR v konaní pod sp. zn. 4 Cdo 39/2007, na ktoré žalobca v odvolaní poukazoval, nebolo možné v predmetnej veci aplikovať, nakoľko sa týka inej poplatkovej situácie (súdnych konaní, resp. poplatkov ktoré v Sadzobníku súdnych poplatkov uvedené nie sú). V prejednávanej veci o takýto prípad nejde a súdny poplatok zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa v Sadzobníku súdnych poplatkov nachádza, a to práve pod položkou č. 7a, v zmysle ktorej súd prvej inštancie i postupoval, keď žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie v správnej výške, pričom aplikoval správny právny predpis a správne ho i vyložil a k použitiu analógie zo strany súdu nedošlo.

40. Odvolacie konanie je samostatným konaním (v ktorom sa rozhoduje o odvolaní) a žalobcovi ako odvolateľovi v súvislosti s podaním odvolania zo dňa 19. 12. 2013 vznikla poplatková povinnosť. Je nesporné, že odvolacie konanie sa začalo po 30. 09. 2012, a preto vznik poplatkovej povinnosti žalobcu ako odvolateľa je potrebné posúdiť i z hľadiska prechodného ustanovenia k úpravám účinným od 01. 10. 2012, a to ust. § 18ca vyššie citovaného zákona, v zmysle ktorého z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. 09. 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. 09. 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. 09. 2012. Žalobca podal odvolanie zo dňa 19. 12. 2013, ktoré bolo doručené súdu prvej inštancie dňa 27. 12. 2013 a v tento deň sa začalo odvolacie konanie, pričom ale súdny poplatok za odvolanie nezaplatil.

41. K námietke žalobcu, uvedenej v odvolaní zo dňa 07. 04. 2015, že napadnuté uznesenie zo dňa 17. 03. 2015 (o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolanie proti rozsudku) neobsahuje žiadne dôvody, preto je nepreskúmateľné, odvolací súd dodáva, že aj keď riadne odôvodnenie uznesenia, rovnako ako rozsudku je súčasťou základného práva účastníka súdneho konania na súdnu ochranu a s ňou súvisiaceho práva na spravodlivý proces podľa článku 46 ods. 1 a článku 48 ods. 2 Ústavy SR, stručné odôvodnenie rozhodnutia o poplatkovej povinnosti, spočívajúce len v uvedení, že ide o súdny poplatok za podané odvolanie s uvedením konkrétnej položky Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý je prílohou k zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, vyhovovalo požiadavke dostatočného odôvodnenia rozhodnutia v zmysle ust. § 157 ods. 2 v spojení s ust. § 167 ods. 2 OSP v znení účinnom do 30. 06. 2016 (teda v čase rozhodovania súdu prvej inštancie o súdnom poplatku) a nenapíňalo intenzitu odňatia možnosti konať pred súdom z dôvodu nedostatočného odôvodnenia napadnutého uznesenia. Pre dostatočné odôvodnenie uznesenia o uložení poplatkovej povinnosti nie je podstatné, či rozhodnutie súdu obsahuje oddelenú časť s výslovným uvedením nadpisu odôvodnenie alebo odôvodnenie nasleduje bezprostredne vo výrokovej časti. Musí však byť z neho zrejmé, z akého dôvodu je poplatková povinnosť uložená, v akej výške a podľa ktorej položky a tieto náležitosti odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie obsahuje, vrátane citácie relevantných ustanoví zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, a preto je podľa názoru odvolacieho súdu potom bezpredmetné poukazovať na uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 30. 07. 2013 v konaní pod sp. zn. 8Co 295/2013.

42. Rovnako súd prvej inštancie postupoval správne a v zmysle ust. § 5 ods. 1, písm. a/ a ust. § 6 ods. 2 vyššie citovaného zákona postupoval i v prípade výzvy na zaplatenie súdneho poplatku za podané dovolanie. Dovolacie konanie je samostatným konaním (v ktorom sa rozhoduje o dovolaní) a žalobcovi ako dovolateľovi v súvislosti s podaním dovolania zo dňa 02. 03. 2015 vznikla poplatková povinnosť. Dovolacie konanie sa teda začalo po 30. 09. 2012, a preto vznik poplatkovej povinnosti žalobcu ako dovolateľa je potrebné posúdiť i z hľadiska prechodného ustanovenia k úpravám účinným od 01. 10. 2012, a to ust. § 18ca vyššie citovaného zákona, v zmysle ktorého z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. 09. 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. 09. 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. 09. 2012. Žalobca podal dovolanie zo dňa 02. 03. 2015, ktoré bolo doručené súdu dňa 03. 03. 2015 a v tento deň sa začalo dovolacie konanie, pričom ale súdny poplatok za dovolanie nezaplatil. Súd prvej inštancie preto správne postupoval, keď žalobcu vyzval na zaplatenie súdneho poplatku za podané dovolanie, aplikujúc tak platnú právnu úpravu účinnú v čase vzniku poplatkovej povinnosti (t. j. v čase podania dovolania) a rovnako tak správne stanovil i výšku súdneho poplatku v sume 40,- eur s poukazom na ust. § 6 ods. 2 vyššie citovaného zákona (teda dvojnásobok poplatku stanoveného v Sadzobníku súdnych poplatkov - položka 7a, t. j. 20,- eur). Nakoľko žalobca ako dovolateľ v určenej lehote súdny poplatok nezaplatil, súd prvej inštancie správne napadnutým uznesením zo dňa 23. 04. 2015 č. k. 14C/352/2012-134 podľa ust. § 10 ods. 1 vyššie citovaného zákona dovolacie konanie zastavil.

43. V súvislosti s poplatkovou povinnosťou žalobcu odvolací súd dáva do pozornosti žalobcu i uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 19. 06. 2014 v konaní pod sp. zn. IV. ÚS 340/2014, v ktorom bola na základe sťažnosti žalobcu riešená práve otázka aplikácie položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov (ktorý je prílohou zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov) v odvolacom konaní vedenom na základe odvolania podaného navrhovateľom proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš a Okresného súdu Ružomberok, ktorým tieto súdy zamietli žalobu žalobcu na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Za podané odvolanie bola žalobcovi uznesením uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok a krajské súdy (Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením zo dňa 29. 10. 2013 v konaní vedenom pod sp. zn. 13 Co 548/2013, uznesením zo dňa 05. 09. 2013 v konaní pod sp. zn. 16 Co 538/2013 a Krajský súd v Žiline uznesením z 25. 07. 2013 v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Co 320/2013) potvrdili uznesenia o uložení poplatkovej povinnosti žalobcovi. Jedná sa teda o skutkovo totožnú situáciu pri vyrubení súdneho poplatku za podané odvolanie vo veci náhrady škody a nemajetkovej ujmy v prípade odvolacieho konania začatého po 30. 09. 2012, nakoľko i odvolacie konanie v tejto predmetnej veci sa začalo po 30. 09. 2012, teda v čase, keď už podanie odvolania vo veci náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom podliehalo poplatkovej povinnosti. Predmetné uznesenie možno podľa názoru odvolacieho súdu aplikovať i na dovolacie konanie.

44. Súd prvej inštancie preto správne postupoval, keď vyrubil žalobcovi za podané odvolanie súdny poplatok, aplikujúc tak platnú právnu úpravu účinnú v čase vzniku poplatkovej povinnosti (t. j. v čase podania odvolania) a rovnako tak správne stanovil i výšku súdneho poplatku v sume 20,- eur s poukazom na ust. § 6 ods. 2 vyššie citovaného zákona a položku 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý je prílohou k tomuto zákonu.

45. Správne postupoval i v prípade zastavenia dovolacieho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, nakoľko nezaplatenie súdneho poplatku za dovolanie je dôvodom na zastavenie dovolacieho konania podľa ust. 10 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, o čom bol žalobca vo výzve na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie riadne poučený.

46. Z uvedených dôvodov odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie o uložení poplatkovej povinnosti za podanie odvolania proti rozsudku ako i uznesenie o zastavení konania o dovolaní, odvolací súd podľa ust. § 387 ods. 1, 3 CSP potvrdil, nakoľko tieto uznesenia sú vo výroku vecne správne, pričom sa vysporiadal i s podstatnými tvrdeniami žalobcu uvedenými v podaných odvolaniach.

47. Pokiaľ ide o odvolanie žalobcu zo dňa 07. 04. 2015 proti výzve súdu prvého stupňa zo dňa 17. 03. 2015 v konaní vedenom pod sp. zn. 14C/352/2012 (konanie vedené na odvolacom súde pod sp. zn. 11Co/74/2016) na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie, odvolací súd dodáva, že týmto odvolaním

sa v rámci odvolacieho konania nezaoberal, pretože súd prvej inštancie výzvou vyzval žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku za podané dovolanie a takáto výzva na zaplatenie súdneho poplatku nebola rozhodnutím v zmysle ust. § 201 OSP v znení účinnom do 30. 06. 2016, ktoré by bolo možné napadnúť odvolaním. I keď žalobca svoje podanie zo dňa 07. 04. 2015 označil ako „odvolanie proti uzneseniu na úhradu súdneho poplatku za dovolanie“, predmetné podanie odvolací súd považoval podľa jeho obsahu za vyjadrenie k poplatkovej povinnosti a nerozhodoval o ňom, nakoľko neboli splnené podmienky odvolacieho konania (t.j. súd prvej inštancie uznesením neuložil žalobcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok, ale vo forme výzvy ho vyzval na zaplatenie súdneho poplatku za podané dovolanie pod následkom zastavenia odvolacieho konania).

48. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 262 ods. 1 CSP s použitím ust. § 396 ods. 1 CSP tak, že žalovanému, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí a ktoré vydá súdny úradník.

49. Odvolací súd takto rozhodol pomerom hlasov 3 : 0 (ust. § 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (ust. § 420 - ust. § 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.